

Pareiškėjo (partnerio) / projekto vykdytojo įnašo šaltinių užtikrinimo vertinimas

LVPA, vertindama pareiškėjų pajėgumą finansuoti nuosavą indėlį, vadovaujasi „5 C’s of credit“ metodika – sistema, kurią naudoja skolintojai vertindami potencialių skolininkų kreditingumą. Siekiant nustatyti galimus sunkumus, susijusius su įsipareigojimų vykdymu, yra vertinami 5 kintamieji (požymiai) ir skolinimosi sąlygos. „5 C’s of credit“ vertinami šie aspektai: bendras įvaizdis (*Character*), pajėgumas (*Capacity*), kapitalas (*Capital*), padengimas/užstatas (*Collateral*) ir sąlygos (*Conditions*).

1. *Character* - vertinama vieša juridinio asmens istorija, jo reputacija ir informacija apie esamų skolinių įsipareigojimų vykdymą. Atsižvelgiama į viešai prieinamą informaciją apie teismines bylas ir kt.

2. *Capacity* - vertinami pinigų srautai, pajėgumas suteikti paskolą ar finansuoti projekto išlaidas nuosavomis lėšomis.

3. *Capital* - vertinamas įsiskolinimo lygis, įsiskolinimų struktūra.

4. *Collateral* - vertinamas turimas turtas ir kokia esamo turto dalis prisideda prie projekto įgyvendinimo (jei įmonė finansuoja projekto vykdymą iš nuosavų lėšų).

5. *Conditions* - atsižvelgiama į ekonominę situaciją bei sektoriaus specifiką, taip pat į ypatingas konkretaus atvejo aplinkybes.

I. Dokumentai

Jei finansavimą užtikrina juridinis asmuo, prašomi dokumentai ir/ar analizuojami duomenys/informacija aprašyti 1 lentelėje.

1 lentelė

Dokumentas	Pastabos
Užsienio juridinio asmens paskolos sutartis, ketinimų protokolas	Iki finansavimo sutarties pasirašymo turi būti pateiktas Lietuvos banko patvirtinimas, kad paskolos sutartis įregistruota Lietuvos banko paskolų registre.
Patvirtintų ir audituotų (jei auditas privalomas pagal teisės aktų reikalavimus ar kitaip atliktas) metinių finansinių ataskaitų rinkinys (balansas, pelno (nuostolio) ataskaita, pinigų srautų ataskaita, nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita ir aiškinamasis raštas) už paskutinius 2 metus arba už laikotarpį nuo pareiškėjo ar projekto vykdytojo įregistravimo (jei veiklą vykdo trumpiau nei 2 metus) ir pareiškėjo ar projekto vykdytojo metiniai pranešimai (jei privalo būti rengiami) už paskutinių 2	Esant poreikiui, papildomai pateikiama balanso, pelno (nuostolio) ataskaitų straipsnių detalizacija, pvz.: - Nuosavo kapitalo; - Kito trumpalaikio turto (išskiriant pirkėjų skolas bei pinigus ir pinigų ekvivalentus); - Po vieno metų mokėtinų sumų ir kitų ilgalaikių įsipareigojimų (išskiriant skolas kredito įstaigoms); - Per vienus metus mokėtinų sumų ir kitų trumpalaikių įsipareigojimų (išskiriant skolas kredito įstaigoms, gautus avansus ir skolas tiekėjams);

Dokumentas	Pastabos
metų laikotarpį arba už laikotarpį nuo pareiškėjo ar projekto vykdytojo įregistravimo (jei veiklą vykdo trumpiau nei 3 metus), taip pat pareiškėjo ar projekto vykdytojo tarpinis finansinių ataskaitų rinkinys, jei kreipimosi į LVPA momentu praėjo daugiau nei 3 mėn. nuo pareiškėjo ar projekto vykdytojo įmonės finansinių metų pabaigos.	- Per vienus metus gautinų sumų ir kitų trumpalaikių įsipareigojimų (išskiriant skolas kredito įstaigoms, gautus avansus ir skolas tiekėjams); - Kita.
Skolintojo kreditorių ir debitorių sąrašas (sudarytas ne vėliau kaip prieš 30 dienų iki paraiškos pateikimo dienos)	Rekomenduotina, kad sąrašė būtų skolų “senėjimo grafikas” (<i>ageing schedule</i>) arba nurodyta, kokia dalis skolų yra pradelsta.
Prognoziniai pinigų srautai (mėnesiais) projekto įgyvendinimo laikotarpiu	Prašoma, jei pareiškėjas deklaruoja, kad nuosavą dalį finansuos iš prognozuojamų pinigų srautų.
Pagrindžiantys planuojamus pardavimus (turimos sutartys, užsakymai, ketinimų protokolai ir pan.)	Prašoma, jei pareiškėjas deklaruoja, kad nuosavą dalį finansuos iš prognozuojamų pinigų srautų.
Pareiškėjo akcininkų (fizinį asmenų) sprendimas suteikti paskolą ar didinti nuosavą kapitalą	Prašoma, jei pareiškėjui finansavimą planuoja suteikti jo akcininkas. Tokiu atveju prašoma pateikti to fizinio asmens dokumentus, įrodančius skolintojo finansinį pajėgumą (nurodytus 2 lentelėje).
Pareiškėjo akcininkų (juridinių asmenų) arba nesusijusio juridinio asmens akcininkų sprendimas suteikti paskolą	Prašoma, jei pareiškėjui finansavimą planuoja suteikti juridinis asmuo. Tokiu atveju prašoma pateikti to juridinio asmens dokumentus, įrodančius jo finansinį pajėgumą (nurodytus 1 lentelėje).
Sutartis dėl finansavimo skyrimo	Prašoma, jei į pareiškėjo įmonę ketina investuoti rizikos kapitalo fondas.

* - Finansinių atskaitomybių rinkinių, pateiktų VĮ Registrų centrui, LVPA teikti nereikia.

Jei finansavimą užtikrina **fizinis** asmuo, prašomi dokumentai aprašyti 2 lentelėje.

2 lentelė

Dokumentas	Pastabos
Dokumentas, pagrindžiantis fizinio asmens kredito istoriją (pvz.: asmeninė kredito istorija iš „Mano Creditinfo“, asmeninė kredito istorija iš Lietuvos banko paskolų rizikos duomenų bazės)	Pateikiama informacija apie finansinius įsipareigojimus (pvz., lizingą, trumpalaikius kreditus), nepadengtus įsiskolinimus bei fizinio asmens kredito reitingą.
Paskutinio laikotarpio pajamų deklaracija, teikta mokesčių administratoriui	
Dokumentai, susiję su turimu turtu: paskutinio laikotarpio turto deklaracija, teikta	Priklausomai nuo nurodyto finansavimo šaltinio tipo, analizuojamas turimas turtas, jo likvidumas.

Dokumentas	Pastabos
mokesčių administratoriui, paaiškinimas apie disponuojamų lėšų / turto kilmę	
Banko sąskaitų apyvartos	Prašoma paskutinių 12 mėnesių kiekvieno mėnesio įplaukų ir išlaidų ataskaitų (nedetalizuojant šaltinių).
Turimų vertybinių popierių sąrašas	Prašoma, jei finansavimo lėšų šaltinis yra fizinio asmens turimi vertybiniai popieriai. Analizuojamas jų likvidumas – ar tai yra vertybiniai popieriai, kuriais prekiaujama viešai (akcijų ar kitų vertybinių popierių biržose).

II. Vertinami rodikliai

	Rodikliai
Pinigų srautai	<ul style="list-style-type: none"> - Pagrindinės veiklos pinigų srautas (metinis); - Trumpalaikis turtas; - Trumpalaikiai įsipareigojimai; - Apyvartinis kapitalas.
Įsiskolinimo lygis	<ul style="list-style-type: none"> - Bendrasis skolos koeficientas; - Palūkanų padengimo koeficientas; - Bankroto rizika pagal Altman Z-score.
Turtas	<ul style="list-style-type: none"> - Piniginis turtas (<i>near-cash assets</i>); - Pinigai ir jų ekvivalentai; - Pirkėjų skolos; - Bendrojo trumpalaikio mokumo koeficientas; - Greitojo trumpalaikio mokumo koeficientas.
Prognozės	<ul style="list-style-type: none"> - Vidinio augimo norma; - Tvari augimo norma. <p>Vertinama, kokiomis prielaidomis grindžiamos pardavimų prognozės.</p>